

Доклад на Европейската комисия за България

„ЕС финансира българската мафия“, „България е под обстрел заради корупция“, „България – най-слабият ученик в ЕС“ – такива обобщения направиха европейските медии след като през юли бяха оповестени резултатите от Доклада на Европейската комисия за България. „Българското правителство е белязано с корупция, а България е обхваната от престъпност. Това е мрачната присъда на Европейската комисия за страната, която се очакваше да е уредила проблемите си, когато влезе в ЕС преди 18 месеца“, коментира „Таймс“. У обикновения европеец се затвърди убеждението, че корупцията в България е проникнала на най-високо държавно ниво; че българската мафия обира европейския данъкоплатец, а конкурсите в България се печелят само с подкупи. От Доклада и направените проверки на ОЛАФ за САПАРД и ФАР стана ясно, че най-много пари от европрограмата са взели бизнесмени, близки до БСП.

ЕС спря 825 милиона евро от предприсъединителните фондове ФАР, ИСПА и САПАРД и забрани на две правителствени агенции да разпределят европейските средства. Така най-бедната членка на Съюза – България се превърна в донор на ЕС още през втората година на членството си. Тя засега ще внася повече пари в европейската каса отколкото ще получава. В отговор на отправените критики правителството прие план за действие с общо 80 неотложните мерки, целящи да спасят замразеното финансиране по предприсъединителните програми на Европейския съюз. Вицепремиерът Меглена Пругчиева заяви, че България вече е изпратила молба за експертна помощ от Европейската комисия и е помолила ОЛАФ да провежда все повече мисии в страната, за да осигури прозрачност.

През септември министрите на външните работи от Европейския съюз в рамките на Съвета по общи въпроси и външни отношения приеха заключения по публикуваните преди два месеца доклади на Европейската комисия за България и Румъния в областта на вътрешните работи и правосъдието. Съветът прикани България да въведе в действие необходимите задълбочени реформи, за да разполага с ефикасни институции и процедури и за да могат българските граждани да се

възползват в пълен обем от оказваната от Европейския съюз помощ.

ИЗ ДОКЛАДА НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА ОТНОСНО УПРАВЛЕНИЕТО НА СРЕДСТВА ОТ ЕС В БЪЛГАРИЯ

Предвидените за България средства от ЕС представляват практическото изражение на солидарността на Съ-

юза с българските граждани (...) България не е в състояние да се възползва пълноценно от това подпомагане поради сериозни слабости в административния и съдебния капацитет на местно, регионално и централно равнище. Българската държавна администрация страда от голямо текучество на персонал, непривлекателни заплати, които създават предпоставка за корупция, и остарели, централизирани процедури (...) Липсата на отчетност и прозрачност при обществени поръчки, свързани

със средства от ЕС, е сериозен проблем. Корупцията по високите етажи и организираната престъпност изострят тези проблеми, свързани с обща слабост на административния и съдебния капацитет. Необходимо е България не само да укрепи значително административния си капацитет, но и да намали драстично предпоставките за корупция по високите етажи и да се бори ефективно с организираната престъпност.

БЪЛГАРИЯ БЕ В ТОП НОВИНИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ МЕДИИ СЛЕД ДОКЛАДА НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

„Икономист“

Докладът отбелязва липсата на каквито и да е убедителни резултати в борбата с корупцията и „тежкия проблем“ с липсата на отчетност и прозрачност при разпределението на европейските фондове. Комисията обяви строги санкции, спирайки помощи в размер на 486 милиона евро. Ако не се отбележи напредък, сумата ще се увеличи още през ноември.

Обещанието на българския премиер Сергей Станишев предизвиква „оправдан скептицизъм“ сред експертите. Не буди доверие и назначаването на Меглена Пругчиева за министър по европейските фон-

дове. Според европейците, фактът е, че българските усилия не са дали практически никакъв резултат, а всички закони и инициативи нямат практическа, а само публична стойност.

Писмото на ОЛАФ обвинява политици в създаването на „политически чадър“ над престъпници, откраднали милиони евро, предназначени за българската провинция. Според ОЛАФ, „влиятелни сили“ в политиката и администрацията „не са заинтересовани“ от наказването на лицата, свързани с криминални босове. Припомнят се и корупционните скандали с Веселин Георгиев и Румен Петков.

Изводите от европейска гледна точка: престъпността, корупцията и слабата съдебна система са взаимноподсилващи се проблеми, а властите изглеждат безпомощни срещу организираната престъпност. Това, което скандализира обикновените българи е, че тяхната страна, като най-бедна в ЕС, губи поредния си шанс да се модернизира.

„Билд Цайтунг“

Вътрешните доклади на ОЛАФ, Службата за борба срещу измамите в ЕС, разкриват, че голяма част от европейските субсидии за България потъват в тъмни канали. От общо 235 милиона евро по програмата САПАРД за подкрепа на българското селско стопанство навярно до 141 милиона са заграбени чрез измама. В тези операции е участвала най-вече мрежа от фирми на групата Николов-Стойков, която от своя страна може би е свързана с мафията в България. Същата група успяла да присвои 6,1 милиона евро субсидии чрез подправени фактури за закупуване на месопреработващи машини и камиони.

ЕС замрази голяма част от плащанията за България, но до 2013 година страната трябва да получи още 6,8 милиарда евро структурни помощи от Брюксел.

„Ди Пресе“

ЕС отказа на България близо 500 милиона евро фондови средства заради злоупотреби и широко разпространената корупция. Сред инвеститорите лошото дете Бълга-

рия с икономически прираст около 7 % обаче въпреки всичко си остава популярно. Официалната средна заплата е в размер на 500 лева или 260 евро, равнището на заплащане е все още ниско. Но с нарастващия брой инвеститори по отношение на квалифицираната работна ръка България започва да изпитва остър дефицит. Емиграцията на млади специалисти през последното десетилетие изостря ситуацията – близо една десета от седемте милиона българи напуснаха страната. Ако социалният продукт в България преди десетилетие беше едва 27 на сто от средния за ЕС, той междувременно достигна 40 на сто. В случай, че се съхранят сегашните темпове на растеж, най-бедната

страна-членка на ЕС би могла след малко повече от 15 години да се изравни по стандарт на живота с южноевропейските държави като Португалия.

Въпросът е обаче, как страната да се отърси от бича на корупцията.

Западногерманското радио ВДР

Преди и след влизането в ЕС в България огромни суми потънаха в тъмни канали. Трафик на наркотици и на хора, незаконен износ на дървен материал и инвестиционни измами са типични за страната. „Корупцията е нещо съвсем нормално за повечето политически партии. Бизнесмени често правят дарения за партиите. Ако тяхната партия спечели, тогава се обаждат и искат пари, в резултат на което получават не само европейски, но и държавни пари“, казва Тихомир Безлов от Центъра за изследване на демокрацията в София. „Досиетата на ДС се използват като политическо оръжие. Хората, които притежават тази информация, притежават и власт“, допълва Гюрова от в. „Капитал“.

„Нойес Дойчланд“

Изданиято информира за блокираните от ЕС средства и коментира, че по-твърдо наказание за друга държава-членка до момента не е имало, поради което сред българите остана горчивият привкус на усещането, че Брюксел мери с двоен аршин. Вестникът съобщава, че Меглена Пругчиева е твърдо решена отново да отвоюва загубеното доверие на ЕС към нейната страна, залагайки на прозрачността. Тя обаче смята, че България е изостанала в изпълнението на европейските изисквания с 8 до 10 месеца. Поради злоупотребите на европейски средства, Европейската комисия въвежда невиждани досега методи на контрол за България. Обект на специални проверки ще са всички служби и министерства, които разпределят европейските пари. Брюксел пряко ще може да следи, как се реализират проектите. Подобни механизми за контрол досега не е имало в нито една друга европейска държава. Освен това сътрудници на европейската служба за борба срещу измамите (ОЛАФ) в бъдеще редовно ще проверяват, дали няма нелегални отклонения на средства. „Франкфуртер алгемайне цайтунг“ В нито една друга източноевропейска страна не са така силно преплетени старите комунистически партийни и агентурни връзки с политиката и икономиката, како днес в България. Точно както по комунистическо време политическата класа и днес продължава да се ползва от обществените средства като нещо съвсем естествено и нормално, и да извлича лични облаги от всяка обществена поръчка. В София гъмжи от истории за министри и техни верни хора, превърнали се в богаташи само за една нощ, които не изпитват никаква свян да защитават богатството си. В управляващата коалиция, която заради връзки с мафията вече загуби една част от министрите си, нито един шеф на държавна агенция не гори от желание да бъде посетен от г-жа Пругчиева с цел да се запознае с делата на повереното му ведомство. Прозрачността, ефикасността и действият контрол се възприемат като нещо смущаващо.

По материали от българските медии